

VENÄJÄN VALLANKUMOUKSEN VOIMA JA HEIKKOUS

I

Tämänniminen kirjoitus eilisessä „Narodnaja Duma” lehdessä on näyte sosialidemokraattien keskuudessa esiintyvien todella periaatteellisten erimielisyyksien rauhallisesta, selvästä ja yksinkertaisesta esittämisestä. Tällä perustalla väittelemine on siinä määrin miellyttävää ja hyödyllistä kuin on epämiellyttävää ja mahdotonta vastata „Privet'in”⁹⁰ tai „Otgoloski'n” hysteriaan.

Käykäämme siis asiaan. Erimielisyyksiä aiheuttaa kadeteista ja narodnikeista annettu arvio. „Narodnaja Duma” aivan oikean mielipiteen mukaan erimielisyydet kadettien suhteen rajoittuvat kysymykseen siitä, *ketä he edustavat*. „Pääasiassa kaupunkien keski- ja pikkuporvaristoa”, vastaa „Narodnaja Duma”. „Sellaisten puolueiden taloudellisena perustana”, sanotaan bolshevikkien päätöslauselmassa, „on osa keskitason tilanherroista ja keskiporvaristosta, erikoisesti porvarillinen intelligenssi, samalla kun osa kaupunkien ja maaseudun demokraattisesta pikkuporvaristosta kulkee vielä näiden puolueiden perässä vain tottumuksesta ja suorastaan liberaalien pettämänä” *.

On selvää, että menshevikit arvostavat kadetteja optimistisemmin kuin me. He hämäävät tai kieltävät kadettien yhteyden tilanherroihin, me taas korostamme sitä. He korostavat kadettien yhteyttä kaupunkien demokraattiseen pikkuporvaristoon, me pidämme tuota yhteyttä hyvin heikkona.

---

* Ks. tätä osaa, s. 123. *Toim.*

Mitä tulee tilanherroihin, niin „Narodnaja Duma” julistaa naiiviksi „Nashe Ehon” 7. numerossa julkaistun päätelmämme, jossa me määrittelimme kadettien *nykyisessä* eikä *edellisessä* (se on „Narodnaja Duman” virhe) duumaryhmässä olevan 20 tilanherraa*. Miljonäärejä ja siviilikenraaleja on yksinpä sosialidemokraattienkin keskuudessa, ivailee „Narodnaja Duma”.

Köykäistä ivaa! Kaikkihan käsittävät, että Singerit, Aronsit, Nalivkinit ovat porvariston puolelta proletariaatin puolelle tapahtuvan henkilökohtaisen siirtymisen ilmauksia. Aiotteko siis, herrat, vakavasti väittää, että 20 tilanherraa (79:stä luetellusta kadettiryhmän jäsenestä, s.o. *neljäsosa*) kulkee henkilökohtaisesti 60 porvarillisen intelligentin perässä eikä päinvastoin?? Aiotteko väittää, että tilanherra toteuttaa liberaalisten intelligenttien politiikkaa, eivätkä liberaaliset intelligentit tilanherrain politiikkaa?? Teidän pilanne Singeriin ja tov. Nalivkiniin nähden on herttaista pilaa toivottoman asenteen hämäämistarkoituksessa, ei sen enempää.

Kadettien duumaryhmän kokoonpano ei tietenkään ole tärkein todiste, vaan ainoastaan symptomi. Tärkeimpänä todisteena on ensinnäkin tilanherraliberalismin historia Venäjällä (sen on „Narodnaja Dumakin” tunnustanut); toiseksi — ja se on pääasia — kadettien *nykyisen* politiikan erittely. „Kadettien agraaripolitiikka on *itse asiassa* (pankaa tämä merkille) tilanherrain politiikkaa” („Nashe Eho” № 7). „Kadettien „liberalismi” on porvarillisen asianajajan liberalismia, asianajajan, joka hieroo sovintoa talonpojan ja tilanherran välillä ja hieroo sitä tilanherran eduksi” (sama)**.

Tähän „Narodnaja Duman” perusteluun ei kannata vastata.

Edelleen. Millä *todistetaan* kadetti puolueen luokkayhteys kaupunkien demokraattiseen pikkuporvaristoon? Vaalitilastoilla. Kaupungit valitsevat eniten kadetteja. Se on totta. Mutta se ei kelpaa todisteeksi. Ensinnäkään meidän ääni-oikeutemme *ei* anna etusijaa kaupunkiporvariston *demokraattisille* kerroksille. Kaikille on tunnettua, että kansankokoukset ilmaisevat *tarkemmin* „kaupunkien

* Ks. tätä osaa, s. 321. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, ss. 320—321. *Toim.*

demokraattisen pikkuporvariston” katsomuksia ja mielialaa. Toiseksi, suurkaupunkien kaupunkikuuriassa kadetit ovat voimakkaampia ja vasemmistolaiset heikompia kuin pikkukaupunkien kaupunkikuuriassa. Sitä osoittaa valitsijamies-tilasto. Ja siitä seuraa, että kadetit eivät ole demokraattista pikkuporvaristoa, vaan liberaalista keskiporvaristoa. Mitä suurempi on kaupunki, sitä räikeämpi on proletariaatin ja porvariston välinen antagonismi, sitä voimakkaammin esiintyvät kadetit kaupunki- (porvariston) kuuriassa vasemmistolaisia vastaan. Kolmanneksi, 22 suurkaupungissa, joissa oli vasemmistoblokki, oikeistolaiset saivat 17.000 ääntä, lokakuulaiset — 34.000, kadetit — 74.000 ja vasemmistolaiset 41.000 ääntä. Kadeteilta saatiin pois *yhdellä kertaa* niin paljon ääniä vain siksi, että kadetit *eivät* ole demokraatteja. Liberaaliset asianajajat ovat kaikkialla maailmassa pettäneet demokraattista pikkuporvaristoa, mutta sosialistit ovat paljastaneet heidät.

„Onko totta”, kysyy „Narodnaja Duma”, „että meidän keskitason porvaristo ja pikkuporvaristo ovat jo kiinnostuneita vallankumouksen tukahduttamisesta, nujertaakseen tätä porvaristoa välittömästi uhkaavan proletariaatin voiman?” — ja vastaa: „se ei tietenkään ole totta”.

Meidän katsantokantamme on tässä esitetty *kokonaan väärin*. Hyvät toverit, tuo ei enää ole periaatteellista polemiikkaa... Te itse tiedätte mainiosti, että me erotamme kadettien vastavallankumouksellisuuden lokakuulaisten vastavallankumouksellisuudesta; — että *pikkuporvaristoon* me emme suinkaan ulota syytöstä vastavallankumouksellisuudesta; — että meidän mielestämme kadettilaiset tilanherrat pelkäävät myöskin talonpoikia eivätkä ainoastaan työläisiä. Se ei ole vastaan väittämistä, vaan vääristelyä.

Vastaväitteenä on pidettävä „Narodnaja Duman” seuraavaa perustelua. Kadetit käyvät maltillisemmiksi ja taantumuksellisemmiksi silloin, kun vallankumous on laskuvaiheessa, eikä silloin, kun se on nousuvaiheessa, t.s. heikkoutensa eikä vastavallankumouksellisuutensa vuoksi. Kadettien taktiikka, kirjoittaa „Narodnaja Duma” kursii-villa, „*se ei ole vastavallankumouksellisen voiman taktiikkaa, se on vallankumouksellisen voimattomuuden taktiikkaa*”.

Siis kadetitkin ovat vallankumousmiehiä, mutta vain voimattomia. Mahdottoman järjetön johtopäätös. Tuollai-

seen huutavaan järjettömyyteen pääsemiseksi piti päätelmien teko aloittaa perusvirheestä. Perusvirheenä on kadettien tilanherraluonteen kieltäminen (*tilanherra* on Venäjällä vastavallankumouksellinen joko mustasotnialaisen ja lokakuulaisen tavoin tai kadetin tavoin) ja sen kieltäminen, että porvarillinen *intelligenssi* on enemmistönä kadettien keskuudessa. Korjattuamme nämä kaksi virhettä saamme oikean johtopäätöksen: *kadettien taktiikka on tilanherrain vastavallankumouksellisuuden ja porvarillisen intelligenssin voimattomuuden taktiikkaa*. Tilanherrat ovat vastavallankumouksellinen voima. Suurporvarit samoin. Porvarillinen intelligentti ja liberaalinen virkamies ovat näiden pelkurimaisia palvelijoita, jotka verhoavat vastavallankumouksen palveluksessa olemistaan „demokraattisella” ulkokultaisuudella.

Ei ole totta, että kadetit „oikeistolaistuivat” vasta silloin, kun vallankumous oli laskuvaiheessa, eikä silloin, kun se oli nousuvaiheessa. Toverit „*Narodnaja Dumasta*”, palauttakaa mieleenne „Natshalo”⁹¹. Palauttakaa mieleenne sen luonteiset kirjoitukset kuin „Witte on pörssin asiamies, Struve on Witten asiamies”. Ne olivat hyviä kirjoituksia! Hyvä oli aikakin... menshevikkien kanssa meillä ei silloin ollut erimielisyyttä kadettien arvioinnissa... Valaistaksemme oikealla tavalla kadettien suhdetta vallankumouksen nousuun tai vallankumouksen nousuihin, on sanottava: *kun vallankumous ilmaantuu kadulle, niin kadetti ilmaantuu ministerin eteiseen*.

Struve kävi Witten luona marraskuussa 1905. Joku kadeteista kävi jonkun mustasotnialaisen luona kesäkuussa 1906. Miljukov kävi Stolypinin luona tammikuun 15 p:nä 1907. Niin oli ja niin tulee olemaan...

* * *

Perustellessaan mielipiteitään kadettien suhteen taloudelliselta kannalta „*Narodnaja Duma*” päättelee:

„Koska Venäjän kaupungit ovat heikosti kehittyneitä ja koska kaupunkien teollisuudessa on vallitsevana suurteollisuus, niin meidän kaupunkilaisella keski- ja pikkuporvaristollamme on liian vähän vaikutusta maan yleiseen taloudelliseen elämään, jotta se voisi tuntea itsensä yhtä itsenäiseksi poliittiseksi voimaksi kuin tunsikin aikoinaan

englantilainen ja ranskalainen porvaristo"... Oikein hyvin ja aivan oikein sanottu. Mutta se *ei* koske *kadetteja*. Ja lisäksi siinä jo katoaa tyyten se muka marxilainen „kaupunkien edistysmielisen suur"-porvariston ja „maaseudun takapajuksen pikku"-porvariston vastakkain asettaminen, jolla menshevististä taktiikkaa on monta kertaa yritetty puolustaa... „Proletariaattia tämä porvaristo ei voi tehdä aseeseen, sillä proletariaatti taistelee jo oman, sosialidemokraattisen lippunsa alla..." Oikein!.. „Juuri siitä saavat alkunsa kaikki keski- ja pikkuporvariston horjahtelut, koko sen häilyväisyys taistelussa itsevaltiudellista maaorjuusjärjestelmää vastaan"... Sekin on totta, mutta se ei koske kadetteja, vaan *työ*puolueita ja -ryhmiä, jotka eivät nojaudu ainoastaan maaseudun, vaan myöskin kaupunkien pikku-porvaristoon!

...,Samalla kaupunkien porvarillisen demokratian suhteellisella heikkoudella on selitettävissä sekin, että heti, kun porvarilliset demokraattimme alkavat vasemmistolaisista, niin he kadottavat jalkojensa alta kaupunkilaisen maaperän ja alkavat vajota talonpoikaisten narodnikkilaiseen suohon".

Oikein! Tuhat kertaa oikein sanottu! Me emme uskaltaneet edes haaveilla siitä, että „Narodnaja Duma" noin täydellisesti vahvistaisi oikeaksi bolshevikkien taktiikan. „Hetimit, kun porvarilliset demokraattimme alkavat vasemmistolaisista, niin he muuttuvat narodnikeiksi". Juuri niin: *vasemmistolaiset* porvarilliset demokraatit — ne ovatkin narodnikkeja. Kadetit sen sijaan vain tekeytyvät demokraateiksi, mutta todellisuudessa he eivät lainkaan ole demokraatteja. Sen vuoksi, mikäli proletariaatti joutuu tekemään porvarillista vallankumousta yhdessä porvarillisen demokratian kanssa,— mikäli se joutuu toimimaan poliittisessa „blokissa" tämän sanan laajassa merkityksessä, sisällyttäen siihen ei ainoastaan vaalisopimuksia eikä ainoastaan parlamentaarisia sopimuksia, vaan myöskin yhteistoiminnan ilman mitään sopimuksia *vasemmistolaisen*, s.o. narodnikkilaisen pikkuporvariston kanssa, mustia vastaan ja kadetteja vastaan!

Quod erat demonstrandum — mikä olikin todistettava.

Seuraavalla kerralla keskustelemme „Narodnaja Duma" kanssa erikoisesti narodnikeista.

II *

Jos tunnustetaan, että „narodnikit ovat kadettien vasemmanpuoleisia naapureita”, että he „horjuvat alituisesti kadettien ja sosialidemokraattien välillä”, niin siitä välttämättä seuraa, että tunnustetaan bolshevikkien politiikka: on saatava narodnikit asettumaan sosialidemokraattien puolelle mustasotniaalaisia vastaan sekä kadetteja vastaan.

Tätä heidän omista tunnuksistaan johtuvaa kiertämätöntä johtopäätöstä menshevikit pyrkivät heikentämään tai kumoamaan viittaamalla siihen, että talonpoikaisto, joka on liberaaleja „*vallankumouksellisempi ja demokraattisempi*”, on samalla „taantumuksellisten sosiaalisten utopioiden läpätunkema” ja pyrkii „taloudellisella alalla kääntämään historian pyörän takaisinpäin”.

Tämä päätelmä, joka on sosialidemokraattisessa kirjallisuudessamme hyvin yleinen, sisältää suuren loogillisen ja historiallis-taloudellisen virheen. Arsinoita verrataan puutiin, sosialistista vallankumousta koskevien talonpoikaistaateiden taantumuksellisuutta — liberaalisen politiikan taantumuksellisuuteen porvarillisessa vallankumouksessa.

Kun talonpojat sosialismin tehtävien suhteen kannattavat epäilemättä taantumuksellisia utopioita, niin liberaaliset porvarit *näiden* tehtävien suhteen kannattavat vuoden 1848 kesäkuun tai vuoden 1871 toukokuun tapaisia taantumuksellisia rankaisutoimenpiteitä.

Jos taas talonpoikaisto ja sen ideologit, narodnikit, *nykyisessä*, s.o. porvarillisessa vallankumouksessa harjoittavat liberaaleihin verrattuna taantumuksellista politiikkaa, niin marxilainen ei milloinkaan myönnä, että narodnikit ovat vasemmistolaisempia, vallankumouksellisempia, demokraattisempia kuin liberaalit.

On selvää, että tässä on jotain vinossa.

Vertailkaa liberaalien ja narodnikkien agraaripolitiikkaa. Onko siinä nykyään taloudelliselta kannalta taantumuksellisia piirteitä? Pyrkimys maanhallinnan mobilisaation rajoittamiseen on kummallakin puolueella taantumuksellinen. Mutta kadettien agraaripolitiikan virkamiesmäinen luonne (tilanherroista ja *virkamiehistä* muodostettavat

* Koska hallitus on lakkauttanut „Narodnaja Duma”, niin jätämme, mikäli mahdollista, pois sen kanssa käytävän suoranaisen polemiikin ja pysähdymme siihen periaatteelliseen arvioon, jonka marxilaisuus on antanut narodnikkilaisuudesta.

maakomiteat) tekee sen taantumuksellisuuden *käytännössä* ja aivan heti paljon vaarallisemmaksi. Siis vertailu tältä kohdalta ei ole lainkaan hyödyksi liberaaleille.

Maankäytön „tasasuhtaisuus”... Pientuottajain tasavertaisuuden aate on taantumuksellinen, sillä se on yritys etsiä sosialistisen vallankumouksen tehtävien ratkaisua menneisyydestä eikä tulevaisuudesta. Proletariaatti tuo mukanaan yhteiskunnallistetun suurtuotannon sosialismin eikä pikkuisäntien tasa-arvoisuuden sosialismia. Mutta tämä sama tasavertaisuuden aate on porvarillis-demokraattisten tehtävien mitä täydellisin, johdonmukaisin ja jyrkin ilmaus. Niitä marxilaisia, jotka ovat tämän unohtaneet, voidaan neuvoa kääntymään Marxin „Pääoman” ensimmäisen osan ja Engelsin „Anti-Dühringin” puoleen. Tasavertaisuuden aate ilmentää kaikkein eheimmin taistelua kaikkia maaorjuuden jätteitä vastaan, taistelua tavaratuotannon mitä laajimman ja puhtaimman kehityksen puolesta.

Tämä meillä usein unohdetaan, kun puhutaan narodnikkilaisten „tasasuhtaisuutta” vaativien agraarilakiluonnosten taantumuksellisuudesta.

Tasavertaisuus ilmaisee vapaan kapitalismin ja tavaratuotannon ehtojen täydellisintä toteuttamista ei ainoastaan aatteellisesti. Myöskin aineellisesti, taloudellisten suhteiden alalla maanviljelyksessä, joka kasvaa maaorjuudesta, pientuottajain tasavertaisuus on kapitalistisen maatalouden mitä laajimman, täydellisimmän, vapaimman ja nopeimman kehityksen ehto.

Tuo kehitys on ollut käynnissä Venäjällä jo kauan. Vallankumous joudutti sitä. Koko kysymys on siinä, tuleeko tuo kehitys olemaan tyypiltään niin sanottua preussilaista (tilanherratalouden säilyttäminen ja knechtin orjuuttaminen, knechtin, joka maksaa nälkäpalstasta „oikeudenmukaisen hinnoittelun mukaan”) vai amerikkalaista (tilanherratalouden hävittäminen, kaiken maan siirtäminen talonpojille).

Se on koko porvarillis-demokraattisen vallankumouksemme peruskysymys, kysymys sen tappiosta ja voitosta.

Sosialidemokraatit vaativat kaiken maan siirtämistä talonpojille ilman lunastusmaksua, s.o. taistelevat päättäväisesti kapitalismin kehityksen jälkimmäisen, kansalle edullisen tyypin puolesta. Talonpoikien taistelussa maaorjuuttajatilanherroja vastaan on taistelussa maasta voi-

makkaimpana aatteellisena kiihokkeena tasavertaisuuden aate, — ja pientuottajien keskinäisen tasavertaisuuden luominen on maaorjuuden kaikkien ja kaikenlaisten jätteiden täydellisintä poistamista. Sen vuoksi tasavertaisuuden aate on talonpoikaisliikkeen vallankumouksellisin aate ei ainoastaan poliittiseen taisteluun kannustamisen mielessä, vaan myöskin siinä mielessä, että se kannustaa maatalouden taloudelliseen puhdistamiseen maaorjuuden jätteistä.

Mikäli narodnikit haaveilevat, että tasavertaisuus voi säilyä tavaratuotannon perustalla, että tämä tasavertaisuus voi olla sosialismia kohti käyvän kehityksen aineksena,— sikäli heidän katsomuksensa ovat virheellisiä ja heidän sosialisminsa on taantumuksellista. Jokaisen marxilaisen täytyy se tietää ja muistaa. Mutta marxilainen pettäisi porvarillis-demokraattisen vallankumouksen erikoistehtävien historiallisen tarkastelun asiaansa, jos hän unohtaisi, että tuo sama tasavertaisuuden aate ja kaikenlaiset tasavertaisuussuunnitelmat ilmentävät mitä täydellisimmin *ei* sosialistisen, vaan porvarillisen vallankumouksen tehtäviä, ei kapitalismia vastaan, vaan tilanherrain ja virkavaltaisuuden järjestelmää vastaan käytävän taistelun tehtäviä.

Joko preussilaistyyppinen kehitys: maaorjuuttajatilanherrasta tulee junkkeri. Tilanherrain valta on lujitettu valtakunnassa vuosikymmeniksi. Monarkia. „Parlamentarisilla muodoilla verhottu sotilasdespotismi” demokraatian asemesta. Suurin epätasavertaisuus maaseutu- ja muun väestön keskuudessa. Tahi amerikkalaistyyppinen kehitys. Tilanherratalouden hävittäminen. Talonpojasta tulee vapaa farmari. Kansanvalta. Porvarillis-demokraattinen järjestelmä. Suurin tasavertaisuus maaseutuväestön keskuudessa vapaan kapitalismin lähtökohtana ja ehtona.

Tällainen on todellisuudessa se historiallinen vaihtoehto, jota kaunistelevat kadettien (jotka johtavat maata ensinmainittua tietä) tekopyhyys ja narodnikkien (jotka johtavat maata viimeainittua tietä) sosiaalistaantumuksellinen utopismi.

On selvää, että proletariaatin on suunnattava kaikki voimansa viimeksi mainitun tien tukemiseen. Vain siinä tapauksessa työtätekevät luokat vapautuvat nopeimmin viimeisistä porvarillisista illuusioista,— sillä tasavertaisuussosialismi on pienisännän viimeinen porvarillinen

illuusio. Vain siinä tapauksessa kansanjoukot, jotka oppivat kokemuksesta eivätkä kirjoista, saavat mitä lyhimmässä ajassa kokea käytännössä kaikkien ja kaikenlaisten tasa-suhtaisuussuunnitelmien voimattomuuden, niiden voimattomuuden — pääoman valtaa vastaan. Vain siinä tapauksessa proletariaatti karistaa nopeimmin harteiltaan „trudovikkilaiset”, s.o. pikkuporvarilliset perinteet, vapautuu niistä porvarillis-demokraattisista tehtävistä, jotka nykyään lankeavat välttämättömästi sen hartioille, ja voi *täydellisesti* antautua toteuttamaan omia, todella luokkatehtäviään, s.o. sosialistisia tehtäviään.

Vain se, ettei ymmärretä porvarillis-demokraattisten ja sosialististen tehtävien välistä suhdetta, saa eräät sosialidemokraatit pelkäämään porvarillisen vallankumouksen loppuunviemisen politiikkaa.

Vain se, ettei ymmärretä porvarillisen vallankumouksen tehtäviä ja olemusta, synnyttää seuraavanlaisia järkeilyjä: „Sitä (meidän vallankumousta) eivät viime kädessä ole aiheuttaneet talonpoikain edut, vaan (??) kehittyvän porvarillisen yhteiskunnan edut” tai „tämä vallankumous on porvarillinen ja *sen vuoksi* (!!??) se ei voi tapahtua talonpoikaiston lipun alla ja johdolla” („Narodnaja Duma”, № 21, huhtikuun 4 pnä). Näin muodoin siis talonpoikaistalous Venäjällä rakentuu jollekin muulle kuin porvarilliselle perustalle! Talonpoikaistalouden edustan juuri ovatkin „porvarillisen yhteiskunnan kehityksen”, sen mitä täydellisimmän, nopeimman ja laajimman kehityksen etuja, „amerikkalaisen” eikä „preussilaisen” kehityksen etuja. Juuri sen vuoksi porvarillinen vallankumous *voi tapahtua* „talonpoikaiston johdolla” (oikeammin: proletariaatin johdolla, jos talonpojat, horjuen kadettien ja sosialidemokraattien välillä, yleensä lähtevät sosialidemokraattien mukana). Porvariston johtama porvarillinen vallankumous voi olla vain keskeneräinen vallankumous (siis tarkasti sanoen reformi eikä vallankumous). Porvarillinen vallankumous voi olla todellinen vallankumous vain silloin, kun sitä johtavat proletariaatti ja talonpoikaisto.